

ΛΕΥΚΩΣΙΑ 2013

Πλατφόρμα Ομάδων Πολιτών ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΤΩΡΑ!

www.diafaniatora.com

Μεταρρύθμιση του εκλογικού συστήματος της Κυπριακής Δημοκρατίας

28/11/2013

Η Πλατφόρμα «Διαφάνεια Τώρα !» αποτελείται από τις εξής οργανώσεις:

- Κίνημα Ανεξάρτητων Πολιτών «ΖΥΓΟΣ»

- Ελευθερία για Πρόοδο και Περηφάνια

- Πολίτες Μπροστά

- Wakeup! Cyprus

- Κίνημα Ανεξάρτητων Ελεύθερων Πολιτών

- Πολιτεία: Ανανέωση, Συμμετοχή, Δημοκρατία

- Κίνημα Οικολόγων Περιβαλλοντιστών

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Γιατί επιβάλλεται μεταρρύθμιση του Εκλογικού συστήματος της Κύπρου ; 4

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΜΕΛΕΤΗΣ..... 6

ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΕΚΛΟΓΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ.....7

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ8

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Για ανανέωση της πολιτικής ζωής της χώρας χρειαζόμαστε εκσυγχρονισμό του εκλογικού συστήματος. Τολμούμε;

Μέσα σε πέντε δεκαετίες από την ίδρυση του, το κράτος μας έχει απωλέσει το σαράντα τοις εκατό των εδαφών του και έχει καταστραφεί οικονομικά, υπονομεύοντας έτσι το μέλλον των ερχόμενων γενεών και οδηγώντας μεγάλο μέρος του πληθυσμού και ιδίως τους νέους μας στην ανεργία, την δυστυχία και την μετανάστευση. Είναι ευρέως παραδεκτό ότι το πολιτικό μας σύστημα νοσεί και μας έχει οδηγήσει σε απίστευτα συμβάντα όπως το Μαρί. Βιώνουμε μια βαθιά πολιτική και οικονομική κρίση αλλά ευτυχώς οι αναχρονιστικές νοοτροπίες πεθαίνουν ένα αργό θάνατο. Η Κύπρος βρίσκεται σήμερα σε ένα σταυροδρόμι και καλείται να αποφασίσει: θα συνεχίσει στον βαρύ βηματισμό κουβαλώντας το φορτίο που της κληροδότησαν κατακτητές, αποικιοκράτες και εισβολείς; Ή θα ακολουθήσει μια νέα πορεία που να συνάδει με τον χαρακτήρα του ελεύθερου και χειραφετημένου κύπριου πολίτη και τη θέση μας ως ανεξάρτητη και κυρίαρχη Δημοκρατία –έστω και λαβωμένη, με άλυτο το Εθνικό μας πρόβλημα!

Είμαστε λοιπόν σε ένα μεταίχμιο και πρέπει να δράσουμε. Η κοινωνία μας συνειδητοποιεί ότι, δίχως βαθιές τομές και γενναίες μεταρρυθμίσεις στο πολιτικό σύστημα και τη γενικότερη νοοτροπία που διακατέχει τον δημόσιο βίο, κινδυνεύει η ίδια η επιβίωσή της. Τα γεγονότα μας αναγκάζουν να ξαναδούμε τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί το πολιτικο-διοικητικό σύστημα της Δημοκρατίας. Μας προκαλούν να ακολουθήσουμε μια διαφορετική πορεία, να οικοδομήσουμε μια νέα, σύγχρονη, δημιουργική Κύπρο για τον 21ο αιώνα.

Στην καρδιά αυτής της πρόκλησης βρίσκονται οι συμπεριφορές ανάσχεσης ενός εσωστρεφούς πολιτικού συστήματος. Το ίδιο το πολιτικό σύστημα δεν μπορεί να αναπτύξει διάλογο για τις σύγχρονες αξίες που χρειαζόμαστε στην πολιτική χωρίς να προσπαθεί να προστατεύσει τις διαχρονικά δικές του. Χρειάζεται ΑΝΑΝΕΩΣΗ!

Οι πολίτες νιώθουν ότι οι κυβερνήτες δεν προστατεύουν τα βασικά συμφέροντα του πολίτη, υστερούν αποτελεσματικότητας, ακαδημαϊκών και επαγγελματικών προσόντων και στην παραδοσιακή κυπριακή ανθρωπιά και τιμιότητα. Βιώνουμε σήμερα με τον πλέον επώδυνο τρόπο τα αποτελέσματα αυτού του φαινομένου.... η διαφθορά είναι μεγάλη, ωστόσο από μόνη της δεν εξηγά τις τεράστιες απώλειες που έχουμε υποστεί. Σημαντικές αιτίες της καταστροφής μας είναι επίσης η ανικανότητα, η ευθυνοφοβία, η έλλειψη εμπειρογνωμοσύνης, επαγγελματισμού και η προώθηση των ειδικών συμφερόντων ομάδων του πληθυσμού εις βάρος του κοινού καλού.

Δύο Υπουργοί, τριών διαφορετικών κυβερνήσεων, στις οποίες συμμετείχαν εκ περιτροπής όλα τα πολιτικά κόμματα της χώρας, μίλησαν με αφοπλιστική ειλικρίνεια στην Διερευνητική Επιτροπή για την οικονομία: δεν υπάρχει καμιά απολύτως Κυβέρνηση, μηδεμιάς εξαιρουμένης, η οποία λιγότερο η μια, περισσότερο η άλλη, να μην επέδειξαν ολιγωρία για να αποφύγουν το πολιτικό κόστος. Έτσι οδηγηθήκαμε στο Μνημόνιο, και στην εξοργιστική κατάντια να ανεχόμαστε την Τρόικα που μας σώζει από την λαίλαπα του δικού μας πολιτικού συστήματος!

Βέβαια, όποτε εγείρεται η ανάγκη γενναίων τομών, οι πολιτειακοί μας αξιωματούχοι αντιστρατεύονται κάθε προσπάθεια αλλαγής, προσπαθούν ακόμα και να εξαπατήσουν τους πολίτες: Καθυστερούν για χρόνια τη θέσπιση καίριων νόμων,

ψηφίζουν ασαφείς η και ανεφάρμοστους νόμους η νόμους που εξυπηρετούν ειδικά συμφέροντα. Παρουσιάζουν τα προβλήματα ως πολύπλοκα, αποπροσανατολίζουν τους πολίτες και αναδεικνύουν άλλα προβλήματα όπως δυστυχώς το Εθνικό μας πρόβλημα που χρησιμοποιείται διαχρονικά για εσωτερικό διχασμό και για να αποφύγουμε την αντιμετώπιση άλλων πιο άμεσων και επιλύσιμων προβλημάτων. Τα παραδείγματα κακής λειτουργίας της Βουλής μας είναι πολλά:

- Νόμοι για τον Τζόγο ψηφίστηκαν με χρόνια καθυστέρηση, αλλά τα παράνομα καζίνο ανθούν ακόμα ανενόχλητα.
- Το οργανωμένο έγκλημα βασιλεύει, τα ναρκωτικά έχουν κατακλύσει την κοινωνία μας και όμως το επίσημο κράτος αντιδρά σπασμωδικά.
- Ο Περί Πολιτικών Κομμάτων Νόμος επιτρέπει ακόμα στα κόμματα να λειτουργούν χωρίς έλεγχο και διαφάνεια παρά τις επανειλημμένες συστάσεις της επιτροπής GRECO του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Η σθεναρή προστασία των μονοπωλιακών ημικρατικών οργανισμών αποτελεί ένα πολύ επίκαιρο παράδειγμα: Από τη μια υστερούμε στον υγιή ανταγωνισμό και κατ' επέκταση την ανάπτυξη, σε καίριους τομείς όπως η ενέργεια, το διαδίκτυο ψηλών ταχυτήτων -όπου είμαστε κυριολεκτικά τριτοκοσμικοί- και το εξωτερικό εμπόριο με τα ακριβότερα λιμάνια της Μεσογείου. Ωστόσο, οι ημικρατικοί αποτελούν για το πολιτικό σύστημα μεγάλες δεξαμενές ψήφων και επιρροής μέσω του διαμοιρασμού θέσεων. Έτσι εδραιώθηκε η διαφθορά και καταλήξαμε στη διοχέτευση μιζών προς τα πολιτικά κόμματα, όπως αναδεικνύεται καθημερινά.

Ποια είναι η βασική αιτία των προβλημάτων μας; *Πιστεύουμε ότι η επιλογή των πολιτικών μας προσώπων μέσα από τα κομματικά στεγανά αποτελεί τον πλέον σημαντικό ανασταλτικό παράγοντα για να βγούμε από τα αδιέξοδα. Χρειαζόμαστε ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΝΑΝΕΩΣΗ! Και αυτή μόνο οι ενεργοί πολίτες μπορεί να την επιφέρουν.*

Γι' αυτό το λόγο η πλατφόρμα *ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΤΩΡΑ!* έχει αναλάβει την διεξαγωγή εις βάθος μελέτης των διάφορων εκλογικών συστημάτων με σκοπό να καταθέσει μια πρόταση για νέο εκλογικό σύστημα βασισμένο στην Οριζόντια Ψηφοφορία το οποίο θα επιφέρει την ΑΝΑΝΕΩΣΗ του πολιτικού μας συστήματος. Πιστεύουμε ότι με την άρση των περιορισμών στην ελεύθερη έκφραση της λαϊκής βούλησης θα αναδειχθούν νέες φωνές με σύγχρονες ιδέες, απαλλαγμένες απο τα βαρίδια του παρελθόντος. Αυτοί θα είναι οι καταλύτες για να αποκτήσει το πολιτικό σύστημα εκείνα τα χαρακτηριστικά που είναι απαραίτητα, για να εξαλειφθούν:

- Η διαπλοκή, η διαφθορά, η συγκάλυψη και η ατιμωρησία.
- Η τυφλή προσήλωση προς τα νοσούντα κόμματα .
- Η φαινομενική απάθεια και αδυναμία του απλού πολίτη να δράσει αποτελεσματικά για την ανατροπή αρνητικών καταστάσεων
- Η στέρση της ελευθερίας του να επιλέγει ο ψηφοφόρος αξιόλογους υποψήφιους από όλους τους πολιτικούς χώρους
- Η πεποίθηση ότι ψηφίζω κόμμα η απέχω, ιδιαίτερα ανάμεσα στους νέους
- Η ανακύκλωση των παιδιών του κομματικού σωλήνα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΜΕΛΕΤΗΣ

Με βάση την προηγηθείσα μελέτη των διάφορων εκλογικών συστημάτων και του υφιστάμενου Κυπριακού συστήματος η ομάδα εργασίας της **ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ ΤΩΡΑ** έχει καταλήξει στα πιο κάτω συμπεράσματα :

1. Τα πλείστα σύγχρονα εκλογικά συστήματα βασίζονται στο δικαίωμα της ελεύθερης ψήφου του Πολίτη που μπορεί να εκφράζεται είτε Κάθετα με κομματικό ψήφο είτε Οριζόντια με ψήφο σε οποιονδήποτε τοπικό υποψήφιο η συνδυασμό και των δύο.
2. Το πιο βασικό πρόβλημα του υφιστάμενου Κυπριακού συστήματος είναι η παντελής έλλειψη της Οριζόντιας Ψηφοφορίας. Αυτή η βασική στέρηση ενός θεμελιώδους δικαιώματος του Πολίτη, έχει συμβάλει σοβαρά στην καθολική απαξίωση των πολιτικών κομμάτων και στην σημαντική αύξηση του φαινομένου της αποχής.
3. Το Σύστημα της Μεικτής Αναλογικής Εκπροσωπήσεως (ΜΑΕ) αποτελεί τον πιο δίκαιο τρόπο κατανομής των βουλευτικών εδρών ανάλογα με τις επιθυμίες των ψηφοφόρων. Δεν είναι όμως ιδιαίτερα απλό και η εφαρμογή του σε πολύ μικρές χώρες δεν είναι ίσως η πιο εύκολη και πρακτική λύση.
4. Το Σύστημα Πρόσθετων Μελών που διαφέρει από την ΜΑΕ στο ότι δεν υπάρχουν επιπρόσθετες η πλεονάζουσες θέσεις και επομένως ο αριθμός των θέσεων στο Κοινοβούλιο είναι σταθερός, είναι πιο κατάλληλο σαν πρότυπο για υιοθέτηση στην περίπτωση της Κύπρου.
5. Οποιοδήποτε μεταρρυθμιστικό σύστημα προταθεί πρέπει να είναι απλό στην κατανόηση και στην εφαρμογή, να διαφυλάττει η ακόμα και να ενθαρρύνει το δικαίωμα της κομματικής επιλογής, να παρέχει αυξημένες επιλογές στον ψηφοφόρο λαμβάνοντας υπόψη τα Κυπριακά δεδομένα και πρώτιστα να προάγει την εκλογή των πιο ικανών υποψηφίων από όλους τους χώρους.
6. Υπάρχουν πάντα πιθανότητες τακτικισμών στην ψηφοφορία,, διαπλοκής, ψευδο-συμμετοχών και εκμεταλλεύσεως όλων των συστημάτων από πολιτικά κόμματα, τα ΜΜΕ και από ανεξάρτητους πολίτες για εξυπηρέτηση των δικών τους συμφερόντων. Επομένως, η Εκλογική Νομοθεσία καθώς και η νομοθεσία περί Πολιτικών Κομμάτων θα πρέπει να εμπεριέχουν κατάλληλα αποτρεπτικά μέτρα και αυστηρές ποινές για πρόληψη τέτοιων φαινομένων.

**ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ
ΕΚΛΟΓΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ**

No .	Χαρακτηριστικά	Αξιολόγηση (1-10)
1	Ευχέρεια στο ψηφοφόρο να επιλέγει υποψηφίους πέραν του ενός κόμματος.	
2	Ευχέρεια στο ψηφοφόρο να επιλέγει μόνο το Κόμμα του.	
3	Δυνατότητα επιλογής Ανεξάρτητων υποψηφίων παράλληλα με την βασική ιδεολογική ταύτιση με κάποιο κόμμα	
4	Μειώνει την απόλυτη εξουσία συγκεκριμένων κομματάρχων στην επιλογή υποψηφίων βουλευτών	
5	Περνά την κριτική μιας αυστηρής και επαγγελματικής ανάλυσης ρίσκου που εμπλέκει άτομα από όλες τις σχετικές ειδικότητες. Π.χ Νομικούς, Μαθηματικούς, Εκλογολόγους, Πολιτικούς, Τεχνοκράτες.	
6	Ελκυστικό σε αυτούς που μέχρι τώρα επέλεγαν τη αποχή.	
7	Είναι σχετικά εύκολη η αποδοχή του από τα κόμματα	
8	Ενθαρρύνει την προώθηση των πιο καλών, ανιδιοτελών και έντιμων πολιτών στη Βουλή	
9	Παρέχει αυξημένες ευχέρειες επιλογής σε σχέση με το προηγούμενο σύστημα.	
10	Κατανοητό από το μέσο Πολίτη.	
11	Δεν ενθαρρύνει την εκμετάλλευση από ένα μέρος του εκλογικού συστήματος εις βάρος τούς άλλους.	
12	Συνάδει με το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο.	

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΝΟΜΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΥΡΩΕΚΛΟΓΕΣ

Τα κύρια χαρακτηριστικά του προτεινόμενου νόμου έχουν ως εξής :

1. Το ψηφοδέλτιο περιέχει τα κόμματα με τους υποψηφίους τους στα αριστερά και τους ανεξάρτητους υποψήφιους στα δεξιά.
2. Όπως και ο υφιστάμενος νόμος, επιτρέπεται η κομματική ψήφος με σταυρό στο κόμμα προτιμήσεως του ψηφοφόρου και με δύο σταυρούς σε συγκεκριμένους κομματικούς υποψηφίους. Το κομματικό ποσοστό είναι το σύνολο των σταυρών που παίρνει το κόμμα διαιρούμενο δια του συνολικού αριθμού των έγκυρων ψηφοδελτίων.
3. Στους ψηφοφόρους που δεν επιθυμούν να ψηφίσουν κόμμα επιτρέπεται να ψηφίσουν οριζόντια τοποθετώντας (μέχρι) δύο σταυρούς σε όποιον ψηφοφόρο προτιμούν είτε κομματικό, είτε ανεξάρτητο, είτε οποιοσδήποτε συνδυασμό αυτών. Αυτά τα ψηφοδέλτια χαρακτηρίζονται σαν οριζόντια και καταμετρούνται ξεχωριστά από τα κομματικά.
4. Τα οριζόντια ψηφοδέλτια δεν επιτρέπεται να έχουν κομματικό σταυρό και αν αυτό συμβεί θα θεωρούνται άκυρα.
5. Το εκλογικό μέτρο υπολογίζεται διαιρώντας το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων δια του αριθμού των εδρών.
6. Η κατανομή των πρώτων εδρών γίνεται στα κόμματα η στο οριζόντιο μέρος που έχουν ξεπεράσει το εκλογικό μέτρο και εκλέγονται οι υποψήφιοι με τους περισσότερους σταυρούς προτίμησης κάθετους η οριζόντιους. Υποψήφιοι που εκλέγονται μέσω κομματικών ψήφων αφαιρούνται από την κατάλογο των οριζόντιων υποψηφίων.
7. Οι υπόλοιπες έδρες κατανέμονται στα κόμματα η στο οριζόντιο μέρος που έχουν τους περισσότερους ψήφους η υπόλοιπα ψήφων.